

Bemærkninger til lovforslaget.

I forbindelse med folketingets behandling i sidste samling af reglerne i kildeskatteloven om beskatning af dødsboer (lov nr. 118 af 29. marts 1969) blev det stillet i udsigt, at der inden de nye reglers ikrafttræden pr. 1. januar 1970 ville blive fremsat forslag dels om adgang for dødsboerne til at indhente såkaldt „forhåndsbesked“ i skattespørgsmål, dels om en nærmere samordning af dødsbobeskatningen og reglerne om arveafgift. Nærværende lovforslag tager først og fremmest sigte på løsning af disse to spørgsmål. Lovforslaget må derfor også ses i sammenhæng med de samtidig fremsatte lovforslag om ændring af landsskatteretsloven og arveafgiftsloven.

Det foreliggende lovforslag indeholder i øvrigt forslag om en del mindre betydningsfulde og til dels teknisk prægede ændringer af reglerne om dødsbobeskatning. Endelig stilles der forslag om investeringsforeningers pligt til at indeholde udbytteskat og om indeholdelse af skatterestancer hos partsfiskere.

I. Dødsboernes adgang til at indhente forhåndsbesked.

Efter lovforslaget skal dødsboer under skiftebehandlingen kunne indhente bindende forhåndsbesked hos skattevæsenet om nogle spørgsmål, der har betydning for den skattemæssige stilling efter de nye regler om beskatningen ved dødsfald.

Efter kildeskattelovens regler om beskatningen af dødsboer m. v. skal en skattemæssig opgørelse af fortjeneste eller tab på boets aktiver i en række tilfælde foretages på grundlag af omstændighederne omkring afdødes (eller den efterlevende ægtefælles) erhvervelse af aktivet og den skattemæssige behandling af aktivet i tiden før dødsfaldet. Det drejer sig her bl. a. om tidspunktet for afdødes eller ægtefælens anskaffelse af aktivet, om anskaffelsessummen og de før dødsfaldet foretagne skattemæssige afskrivninger på denne, samt om afdøde eller ægtefællen har anskaffet aktivet i spekulationsøjemed eller som led i deres næringsvej. Skattevæsenets afgørelse af disse spørgsmål får meget ofte væsentlig betydning for skattemæssige og arvedelingsmæssige beslutninger, der skal træffes under bobehandlingen, fordi kildeskatteloven stiller de pågældende over for et valg mellem flere muligheder.

Den stilling, skattevæsenet tager til de omtalte spørgsmål, vil have betydning for, om der må påregnes et tab eller en fortjeneste på aktivet.

1) Bliver der et fradragsberettiget tab, skal det ved de hyppigst forekommende former for skifte

altid fradrages i boets skattepligtige indkomst, hvad enten boet sælger aktivet eller udlægger det til arvinger, ægtefælle eller legatarer, jfr. kildeskattelovens § 30, stk. 2-4. I det omfang, boerne med rimelig sikkerhed kan forudse tab på aktiverne, vil de derfor være fritaget for at overveje de muligheder, der kan vælges imellem, når der bliver fortjeneste på aktiverne.

2) Bliver der fortjeneste på et aktiv, stiller kildeskatteloven i de hyppigst forekommende former for skifte boerne over for et valg mellem

- a) at lade fortjenesten beskattes i boet eller
- b) at lade den, der får aktivet udlagt, overtage en latent skattebyrde ved at indtræde i boets skattemæssige stilling (kildeskattelovens § 33, stk. 1).

ad a). Fortjenesten skal beskattes i boet, hvis aktivet sælges under bobehandlingen (kildeskattelovens § 30, stk. 2-3), eller hvis boet kræver det (§ 33, stk. 3).

ad b). Hvor fortjenesten ikke beskattes i boet efter reglerne under a), skal den latente skattebyrde, som arvingen overtager, tages i betragtning ved arvedelingen og arveafgiftsberegningen; det sker ved beregning af en passivpost efter kildeskattelovens § 33 A. Passivposten beregnes som en vis procentdel af den fortjeneste, der ville være fremkommet, hvis boet havde solgt aktivet til værdien ifølge boopgørelsen. Procenten er 30, hvis fortjenesten skulle anses for almindelig indkomst, og 25, hvis den skulle anses for særlig indkomst. Der kan dog anvendes en lavere procent, hvis der er enighed om det i boet.

Mulighederne for at tilendebringe bobehandlingen inden for en rimelig tid og uden uforholdsmæssige praktiske vanskeligheder vil i høj grad afhænge af, om boerne så tidligt som muligt kan få endelig besked om de forhold omkring erhvervelsen af aktivet, der er medbestemmende for, om man må forvente tab eller fortjeneste (anskaffelsestid, anskaffelsessum, afskrivninger osv). Det samme gælder spørgsmålet, om en eventuel fortjeneste ville være almindelig eller særlig indkomst (er anskaffelsen sket som spekulation eller led i næringen?).

Ved vedtagelsen af de nye regler om beskatningen ved dødsfald blev det derfor forudsat, at boerne skal have adgang til at få endelig forhåndsbesked fra skattevæsenet om disse spørgsmål. Regler herom foreslås nu indsat i kildeskattelovens § 33 A, jfr. lovforslagets § 1, nr. 17.

I lovforslaget er det anført, at forhåndsbeskeden skal gives af „skattemyndigheden“. Det svarer til